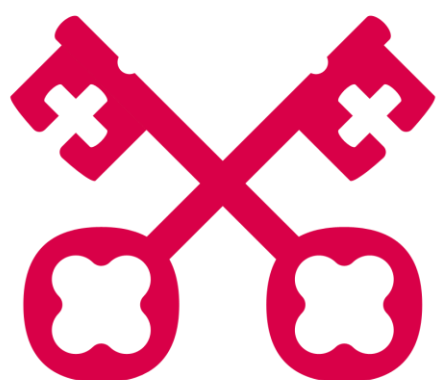

**pápežské
misijné
diela**

Stanovy Pápežských misijných diel

Som veľmi rád, že pri príležitosti 40. výročia Dekrétu o misijnej činnosti Cirkvi Ad Gentes, 15. výročia Encykliky Redemptoris Missio pápeža Jána Pavla II. o trvalej platnosti misijného poslania, môžem s radosťou predstaviť. Po potvrdení stanov PMD jeho svätosťou Jánom Pavlom II. 26.6. 1980, ktoré sa mali každých päť rokov obnovovať, obnova prišla po ich päťnásobku, po 25 rokoch. V tomto čase, poslušní požiadavkam Sv. Otca, boli odborníkmi KEN vypracované rôzne štúdie a boli ustanovené komisie misiológov a národných riaditeľov PMD. Na predĺženie času obnovovania Stanov vplýval aj vznik nového Kódexu kánonického práva (25.6. 1983); Encykliky RMS (7.12. 1990); Poučenia KEN o misijnej spolupráci (CM, 1.10. 1998), ktoré ponúklo nové možnosti; rýchle zmeny spoločenských, politických, náboženských podmienok na misijných územiach a tiež úsilie Cirkvi a laikov na misijnom poli. Aj v nových podmienkach bola vždy znova a znova potvrdená pozícia PMD vo Svätej Cirkvi tak, ako to uviedol II. vatikánsky koncil: „Im treba dať právom prvenstvo,...“ (AG 38), ostať verní ich charizme misijnej animácie a spolupráce na každom stupni života Cirkvi: „Toto je rozkaz: Všetky Cirkvi sú pozvané spolupracovať na obrátení celého sveta“ (RMS 84). PMD „sú pápežové i celého biskupského kolégia (...) a pri vykonávaní svojej činnosti závisia v univerzálnej rovine od KEN, v rovine miestnej od KB a od biskupov jednotlivých Cirkví, spolupracujú s jestvujúcimi centrami animácie. Prinášajú do katolíckeho sveta ducha univerzálnosti a služby v prospech misie, ducha, bez ktorého nejestvuje pravá spolupráca“ (RMS 84). Bolo prvoradou povinnosťou vypracovať tieto Stanovy. Trvalo to tri roky za usilovnej spolupráce národných riaditeľov na dvoch hlavných zhromaždeniach (2003 a 2004), za spolupráce biskupov a národných riaditeľov zastupujúcich jednotlivé svetadiely na mnohých zvláštnych zhromaždeniach. Najlepším spôsobom, ako usporiadať dokument, bolo rozdeliť ho do dvoch častí: I. Dejiny a učenie, II. Normy.

Po preverení a schválení na zasadaní eminentných a excelentných členov KEN som text Stanov, na základe žiadosti Jeho Svätosti Jána Pavla II., podpísal pri príležitosti hlavného zhromaždenia PMD, ktoré sa výnimočne konalo v Lyone pri príležitosti otvorenia obnoveného domu Pavlíny Márie Jaricotovej 6.5. 2005.

Verím, že sa obnovené Stanovy stanú novým podnetom pre všetkých, čo sa s veľkým úsilím venujú misijnej animácii a spolupráci vo Svätej Cirkvi.

Tieto Stanovy nadobudnú platnosť 26. júna 2005 na 25. výročie ich definitívneho schválenia Jánom Pavlom II.

V úrade KEN, 2.6. 2005, v prvom roku pápežskej služby Jeho Svätosti Benedikta XVI..

+Henryk Hoser, SAC
kardinál Crescenio Sepe
prezident PMD
prefekt KEN

I. DEJINY A NÁUKA

Základ misie „ad gentes“

1. „Svätá Cirkev žijúca v čase je vo svojej prirodzenosti misijná, lebo podľa plánu Boha Otca vyrástla z misie Syna a Ducha Svätého“ (AG 2).

Pri takomto ponímaní je misijné úsilie pre kresťanské spoločenstvo podstatné. S takýmto úsilím sú kresťania formovaní pre misiu. Každý dostáva silou krstu možnosť stretávať sa vo vospolnosti okolo Krista a mať účasť na jeho misii (porovnaj Mk 3,14-15).

Pretože misia je Božím dielom v ľudských dejinách, nie je iba nástrojom, je udalosťou, ktorá všetkých povzbudzuje byť k dispozícii Evanjeliu a Duchu Svätému.

2. V každom prípade je základom, stredom a vrcholom misijnej služby jasné ohlasovanie, že iba v Pánovi Ježišovi Kristovi „sa spása ponúka každému človeku ako Boží dar milosti a milosrdenstva“ (EN 27).

3. Misijné úsilie Cirkvi sa stáva evidentným vo svedectve života, v ohlasovaní Evanjelia, v zakladaní miestnych Cirkví a ich úsilí o inkulturáciu, v medzináboženskom dialógu, vo výchove svedomia a v uskutočňovaní života podľa kresťanského sociálneho učenia, v záujme o posledných a v konkrétnom svedectve služobnej lásky.

Aktuálnosť misie „ad gentes“

4. Svätý Otec Ján Pavol II. si uvedomoval naliehavosť misií, preto prízvukoval aktuálnosť misie „ad gentes“ a prorocky poukazoval na jej ovocie: „Vidím zore novej misionárskej epochy, ktorá sa stane slnečným a na ovocie bohatým dňom, ak všetci kresťania a zvlášť misionári a mladé Cirkvi veľkodušne a sväto odpovedia na volania a výzvy našich čias“ (RMS 92).

Život sám potvrdzuje pravdivosť tvrdenia, že „viera silnie v jej nezištnom šírení“ (RMS 2). „Je veľa miestnych Cirkví s biskupmi, kňazmi a apoštolským personálom; kresťanské spoločenstvá sú hlbšie ponorené do života národov; vospolnosť medzi Cirkvami prináša bohatú výmenu duchovných dobier a darov; evanjelizačné úsilie laikov mení cirkevný život; miestne Cirkvi sa otvárajú pre stretnutia, dialóg a spoluprácu s členmi iných kresťanských Cirkví a náboženstiev. Predovšetkým sa šíri nové povedomie: misia je vecou všetkých kresťanov, diecéz a farností, cirkevných združení a ustanovizní“ (RMS 2).

Presvedčenie, že „misia Cirkvi je najvyšší prejav spoločenstva medzi Cirkvami“ (RMS 64), vedie k uplatneniu ich vospolnosti v prospech misie.

5. Takéto pekné výsledky sú o to cennejšie, lebo dozreli v situáciach, ktoré boli omnoho zložitejšie ako tie predchádzajúce: v šíriacej sa bezbožníckej mentalite, v hľadaní spásy v nekresťanských náboženstvách, v zle chápanom ohľade na svedomie, ktorý považuje za bezcenné obrátenie sa na pravú vieru, v ľudskom pokroku chápanom ako absolútny cieľ každého úsilia. Stretnutie zemepisných, kultúrnych a spoločenských daností vlastných globálnemu svetu si žiada pozornosť na „nové prostredia, v ktorých je potrebné ohlasovať Evanjelium“ (RMS 37,c). Sú to napríklad: veľké mestské zoskupenia, nové javy, vzrast chudoby, sťahovanie, mládež, svet kultúry a výskum, komunikačné prostriedky a medzinárodné vzťahy (porovnaj RMS 37).

Od misie Cirkvi k misijnej spolupráci všetkých pokrstených

6. Poslanie Cirkvi „ad gentes“ pozýva k spolupráci všetkých veriacich: „Ako mňa poslal Otec, aj ja posielam vás“ (Jn 20,21). „Účasť cirkevných spoločenstiev a jednotlivých veriacich na uskutočnení tohoto Božieho projektu sa nazýva misijná spolupráca“ (CM 2).

Je potešením Cirkvi vidieť, že spolu s tradične na misie „ad gentes“ zameranými kongregáciami a inštitútmi idú dnes do misií aj novovzniknuté misijné spoločenstvá doprevádzané novými formami povznesenia života a evanjelizácie ako nové misijné subjekty: diecézni kňazi, seminaristi, laici, dobrovoľnícke združenia a rodiny, odborné služby, družobné farnosti a diecézy, výmena ľudí i pastoračných skúsenosti.

7. Všetkých týchto nových misionárov podporíme a nikomu sa nebude brániť „v naplnení výmeny lásky medzi Cirkvami a v misijnom nadšení“ (CM 2). Budú zapojení do spoločenstva a bratstva, ktorého zárukou je Cirkev, v ktorej žijú alebo do ktorej sa začlenia. Z ich vospolnosti v rôznosti sa rodí nielen lepšia vzájomná spolupráca ale aj skutočné cirkevné bratstvo, ktoré je základným a pravým obsahom misie. Aj snaha o informovanosť o misijných problémoch a o formáciu pravdivejšej mentality i životnej praxe ľudí a spoločenstiev patrí k novej misionárskej citlivosti.

8. Na umožnenie, podporu a koordináciu vospolnosti medzi všetkými misionármi jestvujú rôzne cirkevné organizácie a štruktúry: komisie a úrady vedené konferenciami biskupov, koordinácia medzi misijnými inštitútmi, vedecké ustanovizne na štúdium a rozvoj misiológie, organizácie na misijných územiach. Druhý vatikánsky koncil priznal biskupskému kolégiu zodpovednosť za všeobecnú misiu a Kongregácii pre evanjelizáciu národov (KEN) zveril úlohu „na celom svete upravovať a koordinovať misijné dielo i misijnú spoluprácu“ (AG 29).

Na uskutočňovanie tejto spolupráce si KEN „slúži hlavne (praesertim) Pápežskými misijnými dielami (PMD), teda Pápežským misijným dielom šírenia viery, svätého Petra Apoštola, detí a jednoty kňazov a rehoľníkov“ (Pastor Bonus 91). V diele formácie a misijnej spolupráce „musí byť PMD rezervované prvé miesto“ (AG 38) a „prvá úloha“ (RMS 84).

Pôvod PMD

9. Milosť neustálej obnovy misijného ducha je ustavičnou pomocou pre Svätú Cirkev pri šírení viery a lásky až na koniec sveta. V prostredí bohatom na zbožnosť v 19. storočí dostali cesty ohlasovania nový podnet vďaka niektorým ľuďom, ktorí hnaní Kristovou láskou k ľudstvu (porovnaj 2Kor 5,14) a podporovaní silnou duchovnosťou nepretržitej modlitby, žili svoje misionárske úsilie tak, že boli uznaní za Boží dar Svätej Cirkvi.

Je dôležité ich meno: Pauline Marie Jaricot (1799-1862), ktorá stála pri zrode diela šírenia viery; Charles Auguste Marie de Forbin-Janson (1785-1844), biskup z Nancy, zakladateľ diela detí; Jeanne Bigard (1859-1934), ktorá spolu s mamou Stephanie priviedli na svet dielo svätého Petra Apoštola a blahoslavený otec Paolo Manna (1872-1952), misionár, zakladateľ i propagátor misijného diela jednoty kňazov a rehoľníkov.

10. Už od začiatku bol zrejmý charizmatický pôvod PMD: z vedenia Duchom Svätým ich zakladateľov aj zo života viery ich prvých spolupracovníkov. Zodpovedným za rôzne skupiny, ktorí sa stretli v Lyone 3.5. 1822, ich prezident prehlásil: „Sme katolíci a musíme založiť katolícke, teda univerzálne dielo. My nesmieme pomáhať iba tej alebo inej misii, ale všetkým

misíám vo svete“ (Christiani J. Serval, Marie-Pauline Jaricot, Editions du Chalet, Lyon 1964, str.39).

Dejiny jednotlivých diel naozaj potvrdili ich charizmatický pôvod. Zrodili sa spontánne v Božom ľude ako súkromné apoštolské iniciatívy laikov a dokázali premeniť vernosť všetkých veriacich Kristovi na živú vospolnú misionársku zodpovednosť. Najprv si ich prisvojila Svätá Cirkev v rôznych štátoch, potom sa stali nadnárodnou organizáciou a nakoniec boli uznané ako Pápežské a teda podriadené priamo Svätému Otcovi.

PMD v novej cirkevnej a spoločenskej situácii

11. Po II. vatikánskom koncile sa v PMD mnohé veci zmenili: znovu prehodnotili svoje miesto vo Svätej Cirkvi, znovu objavili misijné možnosti miestnych Cirkví a vytvorili priestor pre nové misijné subjekty. Okrem toho prispeli k zlepšeniu ponuky, k vypracovaniu lepších duchovných a formačných ciest pre laikov a prehľadli služby v cirkevných štruktúrach.

Dokázali sa tiež prispôbiť potrebám v rámci misijnej situácie a ponúknuť hodnoverné formy animácie a misijnej spolupráce v nových situáciách, ktoré vznikli pádom starých ideologických systémov a vzrastom globalizácie (porovnaj RMS 82).

Prirodzenosť a dôležitosť PMD

12. PMD sú darom Ducha Svätého Svätej Cirkvi a ovocím misijného úsilia ich zakladateľov. Vždy sa usilovali o zapojenie všetkých veriacich do apoštolského života Cirkvi.

Ako cirkevné ustanovizne boli zverené pod vedenie KEN, ona ich spravuje, ona zabezpečuje koordináciu v záujme väčšej účinnosti a účinnejšej univerzálnosti. Je potrebné, aby „boli prítomné a činné vo všetkých miestnych Cirkvách, v tých založených dávno i v tých mladých“ (CM 5, CIC, 791 §2) a aby boli uznané ako oficiálny orgán (porovnaj Pastor Bonus 91) misijnej spolupráce všetkých Cirkví a všetkých kresťanov.

Tieto diela majú správne „prvé miesto“ (AG 38) v misijnej spolupráci, lebo sú vzácnym nástrojom „šírenia univerzálneho a misijného ducha medzi katolíkmi každého veku i nástrojom zabezpečujúcim materiálnu pomoc v prospech misíí podľa potrieb každej, ktorá žiada“ (AG 38). Preto sú PMD ponúkané všetkým kresťanom ako „prednostné nástroje kolégia biskupov zjednotených s nástupcom Svätého Petra, zodpovedným pred Božím ľudom, ktorý je celý misionársky“ (List Pavla VI. kardinálovi Alessandre Renard, arcibiskupovi Lyonu, pri príležitosti medzinárodného misijného kongresu, 22. októbra 1972).

13. Každé dielo sa svojím spôsobom podieľa na spoločnom úsilí o rozvoj misijného ducha v Božom ľude:

PMD šírenia viery – jeho cieľom je formácia katolíckeho svedomia veriacich, schopného spojiť poslušnosť Duchu s apoštolským úsilím otvoreným na celý svet. Spolupracuje na príprave misijných animátorov činných v jednotlivých Cirkvách, aby sa čo najlepšie zapojili do univerzálnej misie. Zvlášť je pozorný na misijnú formáciu mladých a rodín. Najkrajším ovocím tohto diela je misijná nedeľa (Svetový deň misíí) (porovnaj RMS 81) schválená Kongregáciou obradov 14.4. 1926 a určená na predposlednú nedeľu v októbri.

PMD svätého Petra Apoštola – jeho prvou úlohou je zdôrazňovať dôležitosť apoštolského rozmeru v misii a nevyhnutnosť vlastného apoštolského personálu vo vlastnom miestnom

duchovnom i kultúrnom prostredí, zvlášť kléru. Tu sa nejedná iba o ekonomickú pomoc tohto diela, ale aj, a zvlášť o pomoc duchovnú, modlitbou a životom viery.

PMD detí – je zverené pod ochranu Pána Ježiša dieťaťa. Dielo koná s presvedčením, že deti môžu byť účinnou duchovnou i spoločenskou silou v prospech premeny sveta. Toto dielo podnecuje hnutie kresťanských detí na pomoc iným deťom. Dielo si uchováva svoj misijný charakter a upozorňuje na príčiny mnohých násilí na deťoch sveta a prispieva k ich odsúdeniu a odstráneniu konkrétnymi pomocnými aktivitami. Jeho úsilie je účinné vďaka úzkemu spojeniu s miestnymi Cirkvami v spolupráci s rodinami, farnosťami a školami.

PMD jednoty kňazov a rehoľníkov – pripravuje učenie Svätej Cirkvi o všeobecnom misijnom rozmere života presbyterov (porovnaj PO 10), snaží sa o podnecovanie misijného nadšenia medzi svojimi členmi a cez nich v celom Božom ľude. Jednota spolupracuje na podnecovaní misijných povolaní, na lepšom rozdelení kléru na základe spolupráce medzi Cirkvami. Napomáha vzrastu misijného úsilia v Božom ľude a je duchovnou silou usilujúcou o obrátenie sveta.

14. Každý pokrstený je zodpovedný za univerzálnu misiu Svätej Cirkvi a tak, od začiatku jestvovania PMD, zohrali laici dôležitú úlohu v činnosti i vo vedení diela. Požiadavky misie nás požívajú znovu pozvať a ceniť si účasť laikov na tomto poli na diecéznej, národnej i medzinárodnej úrovni.

Pápežský, biskupský a nezávislý charakter PMD

15. PMD zapustili silné korene a nadobudli medzinárodný charakter, preto boli uznané ako Pápežské. Najprv boli takými uznané tri diela: šírenia viery, svätého Petra Apoštola a detí, a to 3. mája 1922 v Motu Proprio Romanorum Pontificum Pia XI.. Jednota sa stala pápežskou dekrétom Pia XII. z 28.10. 1956. Tento titul im zaručuje miesto vo Svätej Cirkvi, umožňuje lepšiu univerzálnosť a prináša správne usporiadanie štruktúr.

16. PMD sú zvláštnym spôsobom k dispozícii pápežovi, hlave kolégia biskupov a princípu i znaku jednoty a univerzálnosti Svätej Cirkvi. Svätý Otec, vzhľadom na svoju službu, pozná a cíti viac ako ktokoľvek iný nástojčivosť požiadavky všetkých a každej Cirkvi. On požíva iných pastierov k ich misionárskej a univerzálnnej zodpovednosti a požíva ich k účasti na spoločnom úsilí o evanjelizáciu sveta (porovnaj CD 6,11). PMD sú Svätým Otcom zverené KEN (porovnaj Pastor Bonus 85,91), preto sú pozorné na usmernenia a na rôznych stupňoch zodpovednosti rozvíjajú program i spoluprácu v službe univerzálnnej evanjelizácie.

17. „PMD sú pápežove, celého episkopátu i celého Božieho ľudu zároveň“ (Pavol VI., Posolstvo na misijnú nedeľu roku 1968; CM 4). Preto sú PMD a ostanú aj biskupskými misijnými dielami, zakorenenými v živote miestnych Cirkví (porovnaj RMS 84). Vedené biskupmi na diecéznej a národnej úrovni, tieto diela správne závisia aj od nich v priestore ich zodpovednosti. Pritom sa berie na zreteľ ich pápežský charakter a v plnom ohľade na ich stanovy.

Biskupský charakter ich cirkevnej služby dáva dielam ďalší dôvod k ich službe v prospech misie. Veď tieto diela sú pre každú diecézu zvláštnym, privilegovaným a základným nástrojom výchovy v univerzálnom misionárskom duchu k vospolnosti a medzicirkevnej spolupráci v službách ohlasovania Evanjelia.

18. Aj keď bol pápežský a biskupský charakter priznaný neskôr, veď sa zrodili z nadšenia laikov a kňazov zapálených pre misie, tento charakter neničí, ale rozširuje, umocňuje a zaručuje ich plnú slobodu v službe. Nezávislosť PMD spočíva v zachovaní ich totožnosti a ich cieľov (porovnaj CM 6).

Zvláštny cieľ PMD

19. PMD slúžia misiám mnohými spôsobmi, no základným cieľom vždy bolo a ostane podpora evanjelizácie.

Nevylučujú pomoc na poli ľudského pokroku a rozvoja, spolupracujú s pomocnými organizáciami a združeniami, no sú si vedomé toho, že „najlepšou službou bratovi je evanjelizácia, ktorá mu umožní život Božieho dieťaťa, ktorá oslobodí od nespravodlivostí a integrálne ho dvíha“ (RMS, 58).

Vďaka fondu solidarity (porovnaj článok 61), PMD pomáhajú predovšetkým Cirkvám v najťažších situáciách a v tom, čo najviac potrebujú, ohľaduplne ich podporujú, aby dokázali zvládnuť základné pastoračné a misijné povinnosti, s cieľom ich postupnej nezávislosti, a tak ich uschopňujú, aby vedeli, keď bude treba, pomáhať zasa iným v ich núdzi (porovnaj RMS, 85).

Univerzálne fondy solidarity

20. Vďaka spoločnej pomoci v misionárskych potrebách celej Cirkvi a každej Cirkvi zvlášť, sa PMD stali aj výrazom vospolnosti a univerzálnej solidarity. V diele prebúdzania záujmu o misie PMD vysvetľujú veriacim aj ich patierom prvoradosť univerzálneho charakteru misijnej spolupráce a tak, v spolupráci s biskupmi, miestne misijné aktivity neodsúvajú spoločné úsilie o podporu evanjelizácie národov na druhú koľaj.

Za tým cieľom vytvorili prvé tri diela – PMD šírenia viery, sv. Petra Apoštola a detí – každé svoj vlastný fond solidarity, aby zabezpečili programy univerzálnej pomoci a vylúčili tak zvláštne záujmy a diskrimináciu. Najdôležitejší je univerzálny fond solidarity (porovnaj článok 10), organizovaný a spravovaný PMD šírenia viery, ktorý zhromažďuje zozbierané milodary, zvlášť počas misijnej nedele (Svetového dňa misií), v prospech všetkých činností misijnej spolupráce.

PMD každý rok usporadúvajú túto vzájomnú bratskú pomoc podľa usmernení KEN a prípadných upozornení konferenciami biskupov, ktoré o ňu majú záujem. Národní riaditelia spolupracujú na vytvorení i rozdelení týchto fondov v súlade s občianskymi zákonmi ich krajín.

Nástroje a prostriedky misijnej spolupráce PMD

21. Misijná spolupráca organizovaná PMD je zakorenená v kresťanskom a cirkevnom živote. Nedotýka sa iba niektorých okamihov, ale celého osobného i spoločenského života kresťana. Veriaci sa misijnej spolupráce zúčastňujú dvomi spôsobmi: patria do rôznych spoločenstiev organizovaných jednotlivými dielami, sú ich členmi, alebo sa zúčastňujú rôznych akcií pomoci a rozvoja v rámci univerzálnej misijnej spolupráce.

Nevyhnutným základom misijnej spolupráce vždy ostane dôkladná a hlboká animácia i formácia nevyhnutná k tomu, aby všetci veriaci mali živé povedomie ich zodpovednosti voči

svetu, aby v sebe rozvíjali katolíckeho ducha a použili svoje sily v diele evanjelizácie (porovnaj AG 36).

22. PMD disponujú veľkými organizačnými možnosťami v prospech misijnej spolupráce. Sú tak v stave zabezpečiť osobný rozvoj i rozvoj celého spoločenstva za pomoci vzdelávacích programov, slávností, solidarity, spolupracujú na pastoračii povolání (porovnaj RMS 79) a pozývajú k vzájomnému zdieľaniu darov Cirkvi i kresťanov.

Aby tieto ciele dosiahli, PMD informujú o živote a nevyhnutnosti univerzálnej misie, podnecujú vzájomné modlitby medzi jednotlivými Cirkvami a usilujú o vzájomnú výmenu osôb i materiálnych prostriedkov.

PMD podnietili v toku dejín mnohé iniciatívy. Pridávajú k nim vždy nové a nové formy animácie, formácie a spolupráce podľa toho, ako ich Svätý Duch podnecuje a podľa požiadaviek nových možností pre misie (porovnaj RMS 82).

II. NORMY

HLAVA I.

PÁPEŽSKÉ MISIJNÉ DIELA

„Kedže sú pápežove a biskupského kolégia, aj v jednotlivých Cirkvách majú tieto diela „správne prvé miesto, lebo sú nástrojmi šírenia univerzálneho a misijného ducha medzi katolíkmi – a to už od detstva, lebo umožňujú zhromaždiť materiálnu pomoc v prospech všetkých misií, podľa potrieb každej z nich“ (AG 38)“ (RMS 84).

I. kapitola

Pápežské misijné diela

Čl.1. Pápežské misijné diela (PMD) sú:

- PMD šírenia viery
- PMD svätého Petra Apoštola
- PMD detí
- PMD misijnej jednoty kňazov a rehoľníkov.

Vznikli v rôznych epochách, každé má svoju zakladateľku (a, alebo) zakladateľa. Rozvinuli sa každé zvlášť nezávisle na sebe. Štyri diela sú dnes jedinou ustanovitznou a tá je závislá na KEN (porovnaj AG 29, PB 91). To znamená, že jednotlivé PMD sú nezávislé, čo je pre rozvoj každého diela výhodné a zároveň je zabezpečená jediná organizácia univerzálnej misijnej spolupráce v rámci činnosti KEN (porovnaj PB 85).

Čl.2. „Každé dielo má právne zaručenú nezávislosť, uznanú príslušnými autoritami a určenú v svojich stanovách“ (CM 6).

PMD sú organizované na centrálnej, národnej i diecéznej úrovni.

Čl.3. Už od vzniku mali laici dôležité úlohy vo vedení PMD a v ich činnosti. Ved' spolupráca na univerzálnej misii Cirkvi je právom – povinnosťou všetkých pokrstených (porovnaj CIC, kan. 211, 781; RMS 71; CM 2). Všetci členovia Božieho ľudu, „či už jednotlivito alebo spoločne v združeníach“ (CIC, kan. 225), sú povolaní k účasti na činnosti a živote PMD (porovnaj LG 17, 33; AA 6, 13; AG 35-36, 41; CL 35).

Čl.4. Spoločným a prvoradým cieľom štyroch diel PMD je v Božom ľude rozvíjať misijného ducha tak, aby sa jeho misijné svedectvo vyjadrovalo duchovnou a materiálnou spolupracou na diele evanjelizácie.

Čl.5. PMD sa zrodili z jednotlivých charizmatických, laických, kňazských a biskupských podnetov, rozvinuli sa za podpory pápežov, ktorí z nich vytvorili Pápežské organizácie za účelom zabezpečiť ich väčšiu účinnosť a univerzálny charakter (porovnaj CM 4).

II. kapitola

Štyri diela

Pápežské misijné dielo šírenia viery

Čl.6. Dielo šírenia viery si je vedomé toho, že evanjelizácia je predovšetkým akciou Svätého Ducha. Preto medzi veriacimi v prvom rade organizuje modlitby a obety v prospech misií (porovnaj RMS 78).

Sleduje tieto ciele:

a) formuje celý Boží ľud, aby si uvedomil svoje univerzálne misijné povolanie (porovnaj AG 35; RMS 77),

b) informuje kresťanov o živote a potrebách Cirkvi v misijných zemiach. Robí to výmenou správ, účasťou na duchovných hodnotách, svedectvom solidarity v okamihoch skúšky a morálnou i materiálnou pomocou v nešťasti (porovnaj RMS 83),

c) podnecuje miestne Cirkvi k duchovnej a hmotnej pomoci, zvlášť je pozorné na výmenu apoštolského personálu v záujme evanjelizácie celého sveta (porovnaj RMS 84; CM 4),

d) podporuje misijné povolania ad gentes, zvlášť tie „na celý život“ (porovnaj RMS 79, 83, 84),

e) uprednostňuje výchovu, zvlášť mládeže, k spravodlivosti prostredníctvom informácií a poznania sociálneho učenia Cirkvi, tak ich povzbudzuje k pomoci a misionárskej citlivosti, ktorá ich privedie až k obetovaniu sa v prospech misií (porovnaj RMS 80, 83). Na tento účel má pre nich „Misijnú službu mládeže“,

f) uskutočňuje ekonomickú solidaritu tak, že povzbudzuje k veľkodušnosti kresťanov na celom svete v prospech programu spoločenskej spravodlivosti a zabezpečuje pravidelným spôsobom pomoc v základných potrebách všetkým Cirkvám v misijných zemiach (porovnaj CD 6; AG 38).

Čl.7. Dielo rozvíja svoju činnosť počas celého roka, no zvlášť intenzívne v októbri. Tento mesiac je na celom svete považovaný za mesiac univerzálnej misie. Vrcholom je misijná nedeľa (Svetový deň misií) v predposlednú nedeľu októbra. Tento deň sa slávi vo všetkých miestnych Cirkvách ako slávnosť katolicity a univerzálnej solidarity (porovnaj Sacra Congregazione dei Riti, Rescritto zo 14.4. 1926). V tento deň si kresťania na celom svete uvedomujú ich spoločnú zodpovednosť za evanjelizáciu sveta (porovnaj AG 36; CIC, kan. 791, 3; RMS 81).

Čl.8. Októbrové aktivity ponúkajú kresťanom príležitosť vyjadriť univerzálny rozmer ich misijnej spolupráce. „Doporučujeme každodenné modlitby a obety, aby v kresťanskom ľude vzrastal misijný duch, a aby každoročná slávnosť misijnej nedele (Svetový deň misií) bol spontánnym prejavom tohoto ducha (AG 36). Pozývame biskupov, aby od zodpovedných za katolícke diela a od veriacich žiadali zriekať sa v tomto čase zvlášť v prospech misijných zbierok. Biskupi a konferencie biskupov môžu zostaviť zvlášťne prosby v prospech misií a zaradiť ich do prosieb veriacich počas svätých omší“ (ES III 3). Oni tiež zabezpečujú, aby zbierka na misijnú nedeľu (Svetový deň misií) bola celá poslaná iba do univerzálneho fondu solidarity (porovnaj Čl.10). V tomto zmysle nech povzbudzujú aj svojich kňazov a veriacich.

Čl.9. Aby sa zabezpečil plný rozvoj diela, zodpovední hľadajú pomoc u početných spolupracovníkov, zvlášť cez združenia a hnutia vo farnostiach alebo v iných organizáciach a

zabezpečia im nevyhnutnú formáciu. PMD šírenia viery, ako je to v prirodzenosti všetkých diel, vyzýva k spolupráci všetkých a jej členovia musia byť podnecovateľmi univerzálneho misijného diela v ich prostredí. Zodpovední za diela musia brať ohľad na miestne pomery v Cirkvi, vyhodnocujú vhodnosť organizácie tej ktorej aktivity, berú ohľad na tradíciu, vytvárajú združenia z blízkych členov.

Čl.10. Všetky prostriedky zozbierané dielom vytvárajú univerzálny fond solidarity diela šírenia viery.

Pápežské misijné dielo svätého Petra Apoštola

Čl.11. PMD sv. Petra Apoštola bolo založené na tieto ciele:

a) používa duchovné prostriedky, zvlášť modlitby a obety, aby „Pán žatvy poslal robotníkov na svoju žatvu“ (Mt 9, 38),

b) napomáha vzrastu citlivosti pre potreby povolání v kresťanskom ľude a pre dôležitosť formácie miestneho kléru v Cirkvách na misijných územiach, aby mohol byť potom poslaný k spolupráci v iných sesterských Cirkvách (porovnaj CM 4),

c) prispieva k rozvoju kléru v Cirkvách na misijných územiach, používa na to i prostriedky získané za účelom štipendií, dôchodkov, dedičstvá a iné dary, aby bolo možné založiť a rozvíjať početné veľké, formačné a malé, diecézne a oblastné semináre,

d) pomáha tiež pri formácii kandidátov a kandidátiek zasväteného života v Cirkvách na misijných územiach.

Čl.12. Všetky príspevky zozbierané týmto dielom tvoria univerzálny fond solidarity diela sv. Petra Apoštola.

Pápežské misijné dielo detí

Čl.13. Dielo slúži v miestnych Cirkvách, aby zabezpečilo tieto ciele:

a) pomáha vychovávateľom postupne zobudiť a rozvinúť v deťoch i v dospievajúcej mládeži univerzálne misijné povedomie, viesť ich k duchovnej vospolnosti a kvzájomnej výmene prostriedkov s deťmi iných Cirkví, zvlášť s tými, čo žijú v najťažších podmienkach. Všetci môžu niečo dať i niečo prijať. Ich mottom je: Deti pomáhajú deťom (porovnaj CM 4),

b) prispieva k povzneseniu a rozvoju misijných povolaní,

c) pripravuje misijných animátorov, ktorí sprevádzajú deti na ceste kzrelšej misijnej uvedomelosti. Toto sa uskutočňuje zapájaním detí do akcií diela spôsobom vlastným tej ktorej krajine, aby sa deti stali malými protagonistami misie. Za týmto účelom je potrebné na miestnej i oblastnej úrovni ustanoviť štruktúry a vytvoriť priestor pre zapojenie detí do diela.

Čl.14. Dielo má veľmi dôležitú výchovnú úlohu, preto pri voľbe spôsobov misijnej formácie a vo výzvach kštedrosti musí brať ohľad na základné pedagogické princípy pri prebúdzaní misijného povedomia detí. Výchovná činnosť diela musí byť prispôsobená ich veku, mentalite, prostrediu a možnostiam. Či si slúži vlastnými prostriedkami alebo si pomáhanosťami, ktoré ponúka katechéza, dielo sa musí vždy začleniť do pastorácie a kresťanskej výchovy, ktorej dáva misijný rozmer.

Čl.15. PMD detí organizuje každoročne misijný deň detí (MDD, u nás je to tretia adventná nedeľa). V tento deň upozorňuje deti na duchovné i materiálne potreby detí vo svete. Povzbudzuje deti, aby ponúkli iným deťom vo svete pomoc modlitbou, obetou alebo

materiálnym príspevkom a tak objavili v ich tvári Ježišovu tvár. Keď deti upozorníme na chudobné deti, na ich núdzu, nesmieme zabudnúť na ich duchovné bohatstvá. Keď sa deti otvoria navzájom, naučia sa spoznávať a milovať sa ako bratia, a týmto spôsobom sa vzájomne obohacia.

Čl.16. Výchova detí musí prebiehať správnym spôsobom. Je preto nevyhnutné, aby zodpovední za dielo, či už na úrovni národnej alebo diecéznej, mali nevyhnutné teologické a katechetické vzdelanie.

Čl.17. Vek dospievajúcej mládeže a detí, na ktoré sa dielo obracia, je stanovený národnou radou so súhlasom KB s prihliadnutím na usmernenia najvyššej rady PMD.

Čl.18. Príspevky a obety detí zo všetkých kontinentov tvoria univerzálny fond solidarity detí, ktorý napomáha ustanovizne a činnosť v prospech detí v misijných zemiach.

Pápežské misijné dielo misijnej jednoty kňazov a rehoľníkov

Čl.19. Svätá Cirkev „je misijná vo svojej prirodzenosti“ (AG 2). Je úlohou PMD misijnej jednoty, aby sa jeho ciele a ideály stali skutočnosťou, zvlášť medzi ľuďmi povolanými k službe Cirkvi, kňazmi, zasvätenými osobami, vrátane laikov misionárov, ktorí sú priamo zapojení do univerzálnej misie (porovnaj CM 4).

Čl.20. Cieľom PMD misijnej jednoty je misionárska formácia a informácia kňazov, členov inštitútov zasväteného života, apoštolských spoločností, zasvätených laikov, kandidátov kňazského a rehoľného života vo všetkých formách a tiež aj všetkých, ktorí sú zapojení do pastoračnej služby vo Svätej Cirkvi. Jednota sa obracia na všetkých, ktorí sú povolaní pracovať na misijnej animácii Božieho ľudu a na zväčšovaní citlivosti pre misijnú spoluprácu. Od životaschopnosti PMD jednoty vo veľkej miere závisí aj úspech ostatných diel, lebo ona je „dušou PMD“ (Pavol VI., Apoštolský list *Graves et Incrementes*, 5.9.1966).

Čl.21. Za účelom misijnej formácie a zvyšovania citlivosti pre misijnú spoluprácu má Jednota svoje spôsoby, vlastné prostriedky, obracia sa buď na malé a veľké semináre i na jestvujúce ustanovizne alebo sa zapája do rozbehnutých iniciatív; to všetko za účelom prvej i permanentnej formácie kňazov a rehoľníkov. Jednota im pomáha uvedomiť si zodpovednosť za univerzálnu misiu Svätej Cirkvi. Veď to je cieľom Jednoty: prehĺbiť ich poznanie misie, zväčšiť ich misionársku citlivosť tak, aby aj v im zverených spoločenstvách vzrastalo misionárske povedomie a účinné úsilie o univerzálnu misiu Cirkvi. Jednota ich povzbudzuje nachádzať najvhodnejšie spôsoby takejto služby a pomáha im udržať si apoštolské nadšenie. Za tým účelom ponúka bratskú výmenu a svedectvá solidarity medzi apoštolskými pracovníkmi v službách Svätej Cirkvi na rôznych kontinentoch.

Čl.22. Je dobré, keď v každom národe pracuje zodpovedný za Jednotu, s cieľom uskutočňovať misijnú duchovnú animáciu. Na diecéznej úrovni by to mohol uskutočňovať diecézny riaditeľ PMD (porovnaj CM 9).

HLAVA II. VEDENIE A SPRAVOVANIE

I. kapitola

Čl.23. Celá Cirkev a jej pastieri majú za úlohu ohlasovať Evanjelium po celom svete (porovnaj AG 5, 6). V katolíckej Cirkvi je táto úloha zverená zvlášť Svätému Otcovi a kolégiu biskupov (porovnaj CIC, kan. 756 § 1), v miestnej Cirkvi je to povinnosť biskupa, ktorý má za úlohu službu slova (porovnaj CIC, kan. 756 § 2).

Čl.24. Svätý Otec uplatňuje svoju autoritu nad PMD prostredníctvom KEN, ktorá „má za úlohu na celom svete viesť a usporadúvať misijné dielo i misijnú spoluprácu s ohľadom na právo východných Cirkví“ (AG 29; porovnaj tiež PB 85; RMS 75).

Čl.25. Aby Kongregácia „napomáhala vzrastu misijnej spolupráce aj prostredníctvom zbierok a spravodlivého rozdeľovania ekonomickej pomoci, slúži si hlavne spoluprácou PMD šírenia viery, sv. Petra Apoštola, PMD detí a jednoty“ (PB 91).

Čl.26. PMD v diecéze sú závislé na biskupovi. Na národnej úrovni od biskupskej konferencie, čo sa týka práva. Na medzinárodnej úrovni sú závislé na oblastných a kontinentálnych biskupských ustanovizniach, čo sa týka práva (porovnaj RMS 76, 83; CM 3), veď ich vedú, pri tom sa vždy zohľadňuje ich pápežský a katolícky charakter (porovnaj AG 38).

Čl.27. Zodpovednosť biskupov pri vedení PMD má rôzne formy, podľa ich účasti na vedení diel – na ústrednej úrovni, na úrovni národnej alebo diecéznej, vždy ale vzhľadom na tieto Stanovy.

Čl.28. Aj keď PMD závisia na KEN a na biskupovi, vždy si zachovávajú svoju nezávislosť a sú vedené vlastnými Stanovami.

Ústredná vláda Najvyšší výbor

Čl.29. Úlohou najvyššieho výboru PMD je „starat' sa o to, aby sa každé z diel správne a účinne rozvíjalo vo svojom prostredí a riešiť prípadné problémy medzi nimi“ (Pius XI., Motu Proprio Decessor Noster, 24. júna 1929, V).

Čl.30. Najvyšší výbor je zložený z nasledovných členov:

- a) kardinál, prefekt KEN, ktorý je jej prezidentom,
- b) tajomník KEN, ktorý je zástupcom prezidenta,
- c) prezident PMD,
- d) piati biskupi, menovaní KEN, za každý kontinent jeden, na obdobie päť rokov,
- e) hlavní tajomníci štyroch PMD,
- f) piati národní riaditelia PMD, vybratí za každý kontinent jeden z členov najvyššej rady na obdobie päť rokov.

Čl.31. Úlohou najvyššieho výboru je:

- a) zaistiť jednotu a vzájomné porozumenie medzi PMD a KEN,
- b) pomáhať a napomáhať pri vytváraní všeobecných ekonomických a pastoračných smerníc vo svetle zvláštnych potrieb a v súlade s najvyššou radou,
- c) schvaľovať rozpočty PMD, doložené správou verejného revízora účtov,
- d) schvaľovať vnútorné smernice PMD,

e) vymenovať na 5 rokov, na základe návrhu prezidenta, zodpovedného za administratívu.

Čl.32. Najvyšší výbor sa schádza raz za rok. Prezident ho môže zvolať vždy, keď to považuje za potrebné.

Tajomník výboru, menovaný prezidentom na 5 rokov, vykonáva službu konateľä.

Najvyššia rada

Čl.33. Najvyššia rada PMD spravuje činnosť štyroch diel. Svoj úrad má v Ríme na KEN. Pridaný tajomník Kongregácie je jej prezidentom alebo, ak nie je, tak je sekretár.

Čl.34. Najvyššia rada sa skladá z nasledovných členov:

- a) prezidenta,
- b) hlavných tajomníkov 4 PMD,
- c) podtajomníkov oddelenia pre vzťahy so štátmi štátneho sekretariátu, Kongregácie pre biskupov a Kongregácie pre východné Cirkvi,
- d) národných riaditeľov PMD.

Čl.35. Úlohou najvyššej rady je:

a) oboznámiť sa s činnosťou a spôsobmi animácie, so zbierkami v prospech PMD v jednotlivých krajinách, navrhnúť nové iniciatívy v súlade s pastoračnými plánmi konferencií biskupov: za týmto účelom sú organizované zvláštne pastoračné stretnutia,

b) rozhodovať o spravodlivom rozdelení prostriedkov zozbieraných PMD podľa plánu financovania projektov pripraveného výkonným výborom (porovnaj čl.40 e)),

c) rozhodovať o prioritách zohľadňovaných pri rozdeľovaní fondov,

d) pri ustanovovaní noriem prideľovania pomoci sa inšpirovať všeobecnými smernicami stanovenými KEN (porovnaj AG 29). Spravodlivé a účinné rozdeľovanie – každému podľa potrieb – v záujme dobre vykonávanej misijnej pastorácie, predpokladá presné informácie, porovnávanie s mienkou príslušných konferencií biskupov a odborníkov v problematike,

e) skúmať a schváliť preventívne a navrhované rozpočty každého diela pripravené hlavnými tajomníkmi,

f) vybrať verejného revízora účtov, ktorý skontroluje všetky rozpočty PMD, navrhnúť ho na schválenie kardinálovi prefektovi KEN,

g) riešiť prípadné problémy v organizácii PMD,

h) ustanoviť, so súhlasom prezidenta špeciálne „komisie ad hoc“, aby študovali zvláštne otázky a ponúkli doporučenia najvyššej rade,

i) navrhovať výkonnej rade užitočné iniciatívy na povzbudenie k stretávaniu sa na medzinárodnej a oblastnej úrovni, organizované národnými riaditeľmi alebo hlavnými tajomníkmi, oznámené prezidentovi, prefektovi KEN, konferenciám biskupov, ktorých sa to týka (porovnaj Čl. 49),

j) dohodnúť dátum a dĺžku hlavného zhromaždenia v máji a ak je to nutné, aj zvláštneho zhromaždenia v novembri a určiť témy k prerokovaniu,

k) starať sa o vypracovanie a obnovu vlastných vnútorných smerníc (porovnaj Čl. 45; 31 d)),

l) pripraviť a obnovovať príručku činností,

m) určiť výšku fondu k dispozícii hlavným tajomníkom diela, aby mohli odpovedať na požiadavky o pomoc pri zvláštnych udalostiach. Tieto fondy musia byť rozdeľované podľa presne určených projektov a potom budú presunuté do fondov nasledujúceho roka.

Čl.36. Univerzálny a vospolný aspekt najvyššej rady sa vyjadruje prítomnosťou prezidenta, ktorý reprezentuje KEN a národných riaditeľov PMD pochádzajúcich zo Svätej Cirkvi v ich krajinách. Ich najdôležitejšou a základnou starostou musí byť všeobecné dobro katolíckej misie. Musia sa považovať predovšetkým za robotníkov v službe a v prospech vospolnosti medzi Cirkvami.

Zhromaždenia

Čl.37. Najvyššia rada sa stretáva na riadnom hlavnom zhromaždení raz za rok, obyčajne v máji, jej predsedom a moderátorom je prezident PMD, ktorý ju zvoláva. Všetci členovia najvyššej rady sú povinní sa zúčastniť riadneho hlavného zhromaždenia. Toto sa uskutočňuje v dvoch etapách: pastoračnej a správnej. Prvá je venovaná predovšetkým štúdiu misiologických, pastoračných a organizačných tém, určených a schválených už predtým tým istým hlavným zhromaždením. Administratívna etapa sa zaoberá hodnotením návrhov hlavných sekretariátov na pridelenie pomoci.

Iba na prvej časti je dovolená prítomnosť prísediacich a hostí, na druhej sa môžu zúčastniť iba členovia najvyššej rady s výnimkou prejednávania činnosti hlavného sekretariátu toho ktorého diela; v tomto prípade môžu byť prítomní ako experti tí, ktorí študovali a preverovali projekty.

Kardinál prefekt KEN má právo menovať niektorých ľudí, ktorí sa môžu zúčastniť aj druhej časti zhromaždenia.

Čl.38. Prezident PMD má právo, keď to považuje za nevyhnutné, po dohode s prezidentom najvyššej rady, zvolať zvláštne zhromaždenie v novembri. Dátum a dĺžka tohto zvláštneho zhromaždenia sa určuje na riadnom hlavnom zhromaždení na základe návrhu jeho prezidenta po porade s hlavnými tajomníkmi. Zvláštne zhromaždenie je vedené prezidentom PMD, zúčastňujú sa ho štyria hlavní tajomníci, reprezentanti národných riaditeľov, volení najvyššou radou podľa počtu na svetadiel určeného tou istou najvyššou radou.

Čl.39. Kardinál prefekt KEN je prítomný počas prác oboch zhromaždení spôsobom a v čase, ktorý považuje za vhodný.

Výkonný výbor

Čl.40. Z členov najvyššej rady je ustanovený výkonný výbor vedený prezidentom PMD, členmi sú štyria hlavní tajomníci. Výkonný výbor sa stretáva aspoň raz za dva mesiace, pracuje podľa vlastných vnútorných smerníc a má za úlohu:

- a) zabezpečiť uskutočnenie hlavných nariadení daných najvyšším výborom a najvyššou radou,
- b) organizovať všetky zhromaždenia PMD a im podobné akcie,
- c) starať sa, aby národné riaditeľstvá PMD boli funkčné podľa noriem a ducha Stanov,
- d) skúmať a odpovedať na naliehavé požiadavky o pomoc v hraniciach stanovených najvyššou radou,
- e) koordinovať prípravu návrhov na každoročné rozdeľovanie pomoci,
- f) prejednať s poverencom pre administratívu otázky hlavnej ekonomiky a štyroch diel zvlášť.

Poverenec je v službách výkonného výboru, jemu vydáva počet zo svojej činnosti a spolu s ním preverí všetky problémy, ktoré sa týkajú administratívy a riadenia personálu PMD.

Prezident PMD

Čl.41. Prezident PMD je pridáný tajomník KEN a ak chýba, tak tajomník tej istej KEN. Je menovaný pápežom.

Čl.42. Úlohou prezidenta je:

- a) reprezentovať PMD na KEN,
- b) viesť zhromaždenia PMD,
- c) koordinovať prácu štyroch hlavných tajomníkov,
- d) reprezentovať PMD na zhromaždeniach a úradných stretnutiach,
- e) pomáhať národným úradom aj svojou návštevou,
- f) starať sa o dobrú činnosť a riadne i prehľadné hospodárenie štyroch hlavných tajomníkov.

Hlavní tajomníci

Čl.43. Každé dielo má svoj medzinárodný sekretariát riadený hlavným tajomníkom menovaným na päť rokov KEN po predchádzajúcej konzultácii s najvyššou radou. Jeho poverenie je možné normálne zopakovať iba na ďalších päť rokov.

Čl.44. Hlavný tajomník má za úlohu:

- a) starať sa o dobré fungovanie jeho sekretariátu,
- b) spolupracovať s ostatnými hlavnými tajomníkmi podľa usmernení prezidenta,
- c) každý rok predstaviť návrhy na riadnu i mimoriadnu pomoc projektom, ktoré budú predstavené najvyššej rade na schválenie,
- d) každoročne pripraviť pre najvyššiu radu hlavnú správu o činnosti svojho sekretariátu spolu s podrobným výkazom prijatých fondov a poskytnutých prostriedkov.

Čl.45. Všetky štruktúry PMD musia mať vnútorné smernice schválené príslušnou autoritou podľa platného kánonického práva a štatútov.

II. kapitola

Oblastné a kontinentálne stretnutia

Čl.46. Biskupský charakter PMD vyžaduje hlboké porozumenie a úzku spoluprácu s diecézami a s konferenciami biskupov rôznych krajín (porovnaj CM 6).

Svätá Cirkev uznáva platnosť a užitočnosť stretnutí konferencií biskupov aj na oblastnej a kontinentálnej úrovni (porovnaj RMS 76). Preto sa PMD usilujú nielen „dávať uspokojujúce odpovede na neustále sa meniacu a vždy nové zásahy žiadajúcu misionársku skutočnosť“ (CM 6), ale aj koordinovať svoje dielo misijnej animácie a spolupráce v čo najširšom rámci nových nadnárodných organizmov, ako sú oblastné a kontinentálne konferencie biskupov (porovnaj CIC, kan. 459). Ved' „II. vatikánsky koncil žiada obnoviť život a činnosť Svätej Cirkvi podľa požiadaviek súčasného sveta“ (RMS 1) a týmto sa zaoberali aj rôzne riadne i kontinentálne synody.

Čl.47. V novej situácii vo svete sa vospolnosť medzi Cirkvami „žije v perspektíve vzájomnosti, v zmysle zvláštnej misijnosti. Nikomu nesmie byť bránené v uskutočňovaní vzájomnej výmeny cirkevnej služobnej lásky a misijného nadšenia. Základnou kvalitou cirkevnej vospolnosti je konkrétnosť, taká, že zachytí všetkých a osloví konkrétneho človeka v jeho životnom prostredí. Aj dnes môžeme povedať o kresťanských spoločenstvách zapojených do katolíckej misie, že sú „jedno srdce a jedna duša“ (Sk 4, 32)“ (CM 2).

Čl.48. Najvyššia rada bude vždy uprednostňovať styky a spoluprácu medzi národnými riaditeľstvami. Medzinárodné stretnutia, či už na úrovni oblastnej alebo kontinentálnej, sú pre zodpovedných na národnej úrovni príležitosťou na výmenu názorov, informácií a skúseností. Toto bude prameňom obohatenia pre všetkých a každému dovoľí prehliadnuť a obnoviť, ak je to potrebné, vlastné náhľady, programy i tradičné spôsoby práce.

Čl.49. Oblastné alebo kontinentálne stretnutia PMD môžu byť organizované národnými riaditeľmi, ktorých sa to týka a tiež hlavnými tajomníkmi každého diela; predtým o akcii oboznámi prezidenta PMD a prefekta KEN. O stretnutiach musia byť oboznámené aj konferencie biskupov oblasti alebo svetadiela. Jeden z národných riaditeľov môže byť zvolený ako kontinentálny alebo regionálny koordinátor na dobu 3 rokov s úlohou programovať medzinárodné aktivity PMD.

III. kapitola

Národné a diecézne riaditeľstvo

Čl.50. Z dôvodu svojej prirodzenosti a dôležitosti musia byť PMD prítomné a činné v každej miestnej Cirkvi, či už v starej alebo nedávnej. Takto sa úsilie o misijnú spoluprácu stane misijným svedomím Cirkvi (porovnaj AG 38; CM 15).

Čl.51. V každom národe majú PMD normálne jedného národného riaditeľa pre všetky štyri PMD, ak jestvujú, alebo pre všetky ciele, ktoré tieto diela sledujú. V niektorých prípadoch môže byť ustanovený jeden riaditeľ pre viac národov. Národný riaditeľ je oficiálny zástupca PMD pri národnej konferencii biskupov (porovnaj CM 7).

Čl.52. Národný riaditeľ je menovaný KEN na základe návrhu najlepšie troch kandidátov KB, prostredníctvom pápežskej nunciatúry (CM 7). Národný riaditeľ je menovaný na päť rokov a jeho služba môže byť normálne predĺžená iba na ďalších päť rokov. Nový národný riaditeľ, ak je to možné, musí byť menovaný tri mesiace pred vypršaním služby jestvujúceho riaditeľa.

Čl.53. Keď je všetko podľa noriem Svätého Stolca a tiež podľa zvláštnych nariadení KB (porovnaj CM 8), má národný riaditeľ tieto úlohy:

- a) reprezentovať PMD pred náboženskými i občianskymi miestnymi autoritami,
- b) rozvíjať a viesť PMD v národe a koordinovať ich službu medzi jednotlivými diecézami v súlade s KB a podľa ducha Stanov,
- c) pravidelne predsedáť národnej rade PMD,
- d) podnecovať v národnej rade spoločné uvažovanie a rozvíjať misijnú animáciu, navrhovať iniciatívy, hlavné smery a koordinovať činnosť (porovnaj CM 8),
- e) každoročne podať pastoračnú a finančnú správu o jednotlivých dielach národnej rade, KB prostredníctvom komisie pre misie pri KB, KEN – prezidentovi diel a hlavným tajomníkom. Finančná správa by mala byť obyčajne overená a podpísaná verejným revízorom účtov.

Čl.54. Národná rada PMD je zložená z:

- a) národného riaditeľa,
- b) národných tajomníkov jednotlivých diel,
- c) diecéznych riaditeľov alebo niekoľkých ich delegátov, pokiaľ je počet diecéznych riaditeľov veľký.

Národná rada môže byť organizovaná aj ináč, môžu byť v nej vo vhodnom počte aj členovia národných cirkevných organizmov a diecézni delegáti (porovnaj CM 12).

Čl.55. Úlohou národnej rady je:

- a) úzko spolupracovať s národnou misijnou radou ustanovenou KB a riadenou prezidentom biskupskej komisie pre misie (porovnaj CM 12),
- b) určovať témy a študovať stratégiu každoročnej misijnej kampane a program činností diel v prospech animácie i pri organizácii zbierok,
- c) mať a skúmať ročnú finančnú správu predloženú príslušným úradom o výdavkoch na animáciu a na administratívu národného riaditeľstva a diecéznych riaditeľstiev podľa určených predpokladov.

Čl.56. PMD v každom národe musia dodržiavať platné občianske zákony, čo sa týka právneho statusu prijatého v prospech ich usporiadania alebo pri vysvetľovaní ich činnosti. Národné riaditeľstvo prostredníctvom správnej rady alebo inej vedúcej skupiny sa bude starať, aby PMD malo štatút „neziskovej organizácie“ alebo „základiny“.

Čl.57. Národná rada v súlade s KB, po predchádzajúcom informovaní najvyššej rady PMD, má vypracovať Stanovy alebo vnútorné pravidlá na organizovanie vlastnej práce a pre zvláštnu činnosť jednotlivých diel v súlade so Stanovami PMD. Pravidlá musia byť skúmané a schválené najvyšším výborom (Čl.45; 31 d).

Čl.58. Pretože PMD majú biskupský charakter, musí národná rada uskutočňovať svoju činnosť tak, aby bola začlenená do misijnej diecéznej i národnej pastoraácie a tak zabezpečila jednotu a harmonický rozvoj. PMD, pri zachovaní svojej totožnosti, nesmie ostať vo svojom konaní na hraniciach pastoračného života v diecéze ani vytvárať paralelné štruktúry. PMD musia zachovávať hlavné usmernenia biskupskej komisie pre misie (porovnaj CM 6, 12, 13 b, c, e).

Kde jestvuje národná misijná rada, nech sú v nej zastúpené PMD vzhľadom na ich ciele a skutočnosť, že v diele misijnej animácie „Pápežské misijné diela majú hlavnú úlohu“ (RMS 84; porovnaj tiež AG 38; CM 12).

Čl.59. Je úlohou prezidenta biskupskej komisie pre misie alebo osoby určenej KB pre túto oblasť rozvíjať a bdieť nad PMD. „PMD nech majú zaručenú a uznávanú úlohu úradného nástroja katolíckej Cirkvi, ktorá im patrí vzhľadom na ich ustanovenie v národe i v diecézach“ (CM 13 c). „Je užitočné, keď pozývajú prezidenta biskupskej komisie na výročné národné stretnutia PMD; môže tak zblízka sledovať ich činnosť počas prípravy i počas vyhodnocovania“ (CM 13 f). Na druhej strane sa doporučuje, aby „národný riaditeľ bol informovaný o misijnej činnosti biskupskej komisie. Ľahšie sa mu bude plniť úloha v jednote ducha a zámerov v súlade so smernicami a operačnými plánmi pastierov a miestnej Cirkvi. Národný riaditeľ nech je napojený na biskupskú komisiu, čo možno najúčinnnejšie“ (CM 13 g).

„Konkrétnou formou môže byť menovanie národného riaditeľa sekretárom biskupskej komisie pre misie“ (CM 14 b).

Čl.60. V každej diecéze biskup menuje diecézneho riaditeľa PMD, je dobré, keď jeho menovanie konzultuje s národným riaditeľom. Nech je, pokiaľ je to možné, jeden pre všetky štyri diela. Vhodné je menovať ho na obdobie päť rokov, jeho menovanie možno obnoviť. Ďalej je výhodné, keď je tento diecézny riaditeľ zároveň aj biskupským poverencom pre misie (porovnaj CIC, kan. 791, č.2). V prípade, že biskup menuje iného biskupského poverenca, tento má čo najviac podporovať diecézneho riaditeľa v plnení jeho úloh (porovnaj CM 9). Diecézny riaditeľ, ak je to vhodné, nech je členom diecéznej pastoračnej rady. Napomáhaný svojimi spolupracovníkmi, diecézny riaditeľ je v službách biskupa, aby mu pomohol čo najviac otvoriť katolíckej misii diecézny pastoračný život (porovnaj CIC, kan. 791, 2).

IV. kapitola

Zbierky na misie

Čl.61. Všetky zbierky PMD vo všetkých farnostiach a diecézach každého obradu vo svete vytvárajú fond solidarity na zabezpečenie programu katolíckej pomoci. Jeho cieľom je ekonomická pomoc Cirkvám na misijných územiach v ich úsilí o evanjelizáciu, cirkevný a spoločenský rozvoj, ako aj rozvoj výchovy a pomoci. Je znakom jednoty vo viere a zjednocujúcej lásky a spravodlivosti všetkých členov Cirkvi vo svete a všetkých jednotlivých Cirkví vo vospolnosti katolíckej Cirkvi, lebo doň prispievajú všetci veriaci z každej Cirkvi na celej zemi.

Čl.62. Zbierky veriacich pre katolícke misie, organizované PMD v diecézach, musia byť celé, pravidelne a čo najskôr odovzdané na národné riaditeľstvo PMD. Tieto zbierky v prospech misií ad gentes, či už na misijnú nedeľu vo všetkých diecézach, farnostiach a inštitútoch katolíckeho sveta (porovnaj Ján Pavol II., Posolstvo na misijnú nedeľu, 21.10. 2001, 75. výročie Svetového dňa misií) alebo pri iných zvláštnych príležitostiach, nesmú byť v žiadnom prípade použité na iný účel (porovnaj CIC, kan. 1267 § 3; CM 8, 13 d).

Čl.63. Rozdeliť zbierky PMD je úlohou výlučne hlavných sekretariátov. V spolupráci s národnými riaditeľmi majú za úlohu dať všetky prostriedky došlé v priebehu roka k dispozícii zodpovedným za projekty schválené najvyššou radou. Iba niekoľko percent zozbieraných peňazí môže byť použitých národnými riaditeľstvami na animačnú a administratívnu činnosť. Také isté percento určené najvyššou radou môže byť poskytnuté v prípade nedostatku fondov v prospech činnosti národných riaditeľstiev najchudobnejších krajín.

V ročných finančných správach musia byť výdavky na animáciu a na administratívu vedené zvlášť.

Čl.64. „Zbierky veriacich za istým konkrétnym účelom nesmú byť použité na iný cieľ“ (CIC, kan. 1267 § 3, 791, 4). Všetci, ktorí dostanú fondy od PMD, musia ich použiť iba a úplne na konkrétny projekt, na aký boli určené a po dokončení projektu to doložiť v správe predloženej hlavným sekretariátom, ktoré fondy poukázali.

Tieto STANOVY, starostlivo zrevidované podľa požiadaviek Svätého Otca Jána Pavla II. z 26.6. 1980, môžu byť každých päť rokov vždy znova zrevidované, boli schválené a podpísané

Jeho Eminenciou kardinálom Crescenzo SEPE,
Prefektom Kongregácie pre evanjelizáciu národov

V Lyone, 6. 5. 2005

Skratky:

AA – Apostolicam Actuositatem

AG – Ad Gentes

CD – Christus Dominus

ChL – Christifideles Laici

CIC – Kódex kánonického práva

CM – Cooperatio Missionalis

EN – Evangelii Nuntiandi

ES – Ecclesiae Sanctae

KB – Konferencia biskupov

KEN – Kongregácia pre evanjelizáciu národov

LG – Lumen Gentium

MN = SDM – Misijná nedeľa = Svetový deň misií

PMD – Pápežské misijné diela

PB – Pastor Bonus

PO – Presbyterorum Ordinis

RMS – Redemptoris Missio